

שאל

אבירך וירגידך

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:26

יציאת השבת: 18:24

כ"ב אדר תשע"ה

גיליון מס' 208

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

לימוד התורה בשבת - חובה

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (לה, א).

אמר הקדוש ברוך הוא למשה, הקהל את ישראל מדי שבת ומועד, ודרוש לפניהם הלכות פסח בפסח, הלכות חג בחג (סוכות), והלכות עצרת בעצרת (שבועות), מה אסור ומה מותר והיאך להתנהג בכל דבר.

וממך ילמדו הדורות הבאים להתכנס בבתי כנסיות ובתי מדרשות בכל שבת, ולשמוע דברי אלוקים חיים, את חוקותיו ואת תורותיו.

כי רוב העם הנה הינם שרויים בימות החול בקוצר רוח ועבודה קשה, וקשה להם לשמוע בלימודים, אשר על כן זכור את יום השבת לקדשו ולהפרישו ללימוד התורה, לדעת כדת מה לעשות.

וממילא למדנו כי גדול הוא עונשו של מי שאינו שת ליבו גם לזאת, ואף בשבת אינו לומד תורה. ולהפך, הלומד תורה בשבת שכרו פי אלף מאשר בימות החול.

נועם התורה

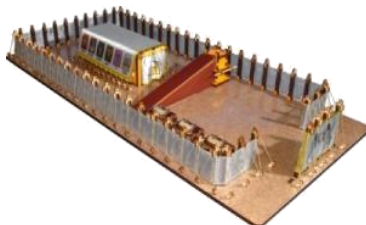

מזל טוב! מזל טוב!

העלון מוקדש להצלחת מאיר ותהילה גמליאל לרגל יום הנישואים

1. מתי הקהיל משה את עם ישראל? (ל"ה, א' רש"י)
למחרת יום הכיפורים, לאחר שירד מן ההר.
2. מדוע הקדים הכתוב אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן? (ל"ה, ב' רש"י)
ללמדנו שמלאכת המשכן אינה דוחה את השבת.
3. היכן מצינו שבאותו פס' נזכרת מילה גם לזכר וגם לנקבה? (ל"ה, י"ז רש"י)
שנאמר: "את קלעי החצר את עמודיו ואת אדניה", הרי החצר קרוי כן גם בלשון זכר וגם לשון נקבה.
4. איזו תרומה הובאה גם ע"י האנשים וגם ע"י הנשים? (ל"ה, כ"ב רש"י ושפתי חכמים)
נאמר: "ויבואו האנשים על הנשים...חח ונזם" ר"ל שהביאו אותם בעודן על הנשים ובאו יחדיו הגברים והנשים, מפני שמהנשים אפשר לקבל צדקה מועטת, לכן באו יחד.
5. כיצד טוו הנשים את העיזים? (ל"ה, כ"ו רש"י)
היתה זו אומנות מיוחדת שטוו אותם מעל גבי העיזים.
6. והנשאים הביאו את אבני השוהם... מדוע במילה הנשאים חסרה האות י'? (ל"ה, כ"ז רש"י)
מפני שהנשאים התעצלו בתרומת המשכן ואמרו שיביאו את מה שיחסר אחרי תרומת בניי אך לא חסר דבר, עתה בחנוכת המשכן הזדרזו. כיוון שהתעצלו בתחילה נחסרה האות י' משמם.
7. מהי מידת הקרשים? (ל"ו, כ"א)
עשר אמות אורך הקרש ואמה וחצי רוחבו.
8. ממה היתה עשויה הפרוכת? (ל"ו, ל"ה)
הפרוכת נעשתה מתכלת, ארגמן, תולעת שני ושש משזר.
9. כמה עמודים היו לפרוכת וכמה עמודים למסך וממה נעשו? (ל"ו, ל"ו-ל"ח)
לפרוכת היו 4 עמודים ולמסך היו 5 עמודים, הם נעשו מעצי שיטים מצופים זהב.
10. ויעש בצלאל מדוע המלאכה נקראת על שמו? (ל"ז, א' רש"י)
לפי שמסר נפשו על המלאכה יותר משאר החכמים.
11. ממה נעשו הכפורת והכרובים? (ל"ז, ו' ו-ז')
הכפורת והכרובים נעשו מזהב טהור מקשה אחת.
12. ממה היה עשוי השולחן ומה היו מידותיו? (ל"ז, י"א)
השולחן נעשה מעצי שיטים מצופים זהב. אמתיים אורכו, אמה רוחבו ואמה וחצי קומתו.
13. מהם כלי השולחן וממה היו עשויים? (ל"ז, ט"ז)
קערות, כפות, מנקיות וקשוות והיו עשויים מזהב טהור.
14. מה היה משקלה של המנורה וכליה? (ל"ז, כ"ד)
משקל המנורה וכליה כיכר זהב טהור.
15. מהם כלי מזבח העולה וממה נעשו? (ל"ח, ג')
סירות, יעים, מזרקים, מזלגות ומחתות. כולם היו עשויים מנחושת.
16. מה היו שמותיו של מזבח הנחושת ומדוע נקרא כך?
א. מזבח הנחושת- שהיה מצופה

גלגולה של מצה מגטו ורשה לירושלים

כשבאתי להתישב ברובע היהודי בעיר העתיקה בשנות השמונים, ראיתי דבר מזעזע בחג הפסח. כשבא אדם תמים לרובע היהודי, מריח את ריח הבייגלה משתי המאפיות הערביות שהיו בכניסה לרובע, מיד היה קונה לעצמו בייגלה עם זעתר ונוגס ממנו בדרך עד שמגיע לכותל.

מדובר על חג הפסח. אמרתי - איך ייתכן דבר כזה, שיאכלו חמץ בעיר העתיקה בפסח. אז הכינו את "חוק החמץ" שקבע - היכן שיש רוב יהודי אסור למכור חמץ. קפצתי על העניין הזה וכתבנו כמה מכתבים לטדי קולק ובקשנו בשם תושבי הרובע שהמאפיות האלה תסגרנה בפסח, זה פוגע בנו. אנחנו לא רוצים לראות חמץ אצלנו בפסח, רוצים שהרובע היהודי יהיה כשר בפסח.

טדי קולק מאוד התרגז ואמר - מה זה? הרוב בעיר העתיקה הם ערבים.

לאור המצב, קיבלתי תרומה כמה מאות חבילות של מצות. לקחנו שקית נייר ולכל שקית הכנסנו שלוש מצות ומשקה 'טרופית' ומאמר על חג הפסח, הושבתי ליד שתי המאפיות בן אדם מאוד נחמד קראו לו שמעון מלמד, והוא ישב וחילק את המצות לכל באי הרובע, ממש בכניסה ממול מאפיות החמץ. כך קרה שיהודי רעב נכנס בפסח לרובע, קיבל בברכה את המצות וכמובן שהתבייש לקנות חמץ.

אני זוכר שהמועצה הדתית הביאה לי שלוש מאות קילו של מצות חמות ישר מהמאפייה.

כשהכנסתי את המצות לדירה של שמעון מלמד מהחלון התרגשתי מאוד ואמרתי לעצמי - איך זה שהקדוש ברוך הוא נתן לי זכות לחלק מצות בירושלים להציל יהודים מ'כרת', לי לנכדו של ר' שמואל משה הולצברג מגטו ורשה השם ייקום דמו.

נזכרתי בסיפור על הסבא שלי השם ייקום דמו. ממש לפני חיסול מרד גיטו ורשה, נשארו רק אלה שהיו בבונקרים, אז סבא שלי הלך ופרט את הנכסים האחרונים שהיו לו בשביל להשיג שלוש מצות לקיום הפסח האחרון בחייו. הוא הלך עם חצי זקן, קשר מטפחת לפניו שלא יגלו שיש לו חצי זקן. הלך בלילה לאיזו מאפייה שעדיין אפו בה מצות בסכנת נפשות.

קנה שם את המצות ולקח את החבילה הקטנה ביזו. בחדר המדרגות ארב לו "כאפר" כך כונו אלה מהיהודים שאיבדו את השפיות. בגלל הרעב הנורא הם היו אורבים לאנשים מתנפלים עליהם ואוכלים כל מה שיש בידם. היו חוטפים ובולעים, אם היו בשקית עוגות או מזון אז הם היו חיים עוד יום אם היו שם ברגים היו בולעים ומתים. הם לא היו שפויים, בגלל המצב בגיטו יצאו מדעתם.

וככה הולך לו הסבא שלי, שמואל משה הולצברג בגיטו ורשה ושם חיכה לו ה"כאפר"

19. מי העמיד את המשכן ומדוע? (ל"ט, ל"ג רש"י)

משה העמיד את המשכן כיוון שלא יכלו להקימו מפני כובד הקרשים, לפי שמשה לא עשה שום מלאכה במשכן ה' הניח לו הקמתו. וכיצד? משה נראה כאילו מקימו והוא נזקף וקם מאליו. ולכן נאמר "הוקם" - מאליו.

20. מהיכן למדנו: שני כתובים המכחישים זה את זה והשלישי מכריע ביניהם? (מ', ל"ה רש"י) כתוב ראשון: "ולא יכול משה לבא אל אוהל מועד". כתוב שני: "ובבא משה אל אוהל מועד". כתוב שלישי: "כי שכן עליו הענן". מלמד שכל זמן ששכן הענן על אהל מועד לא יכל משה לבוא. כשנסתלק הענן נכנס משה ומדבר עם ה'.

נחושת.
ב. מזבח העולה - שעליו היו מקריבים קורבנות.

ג. מזבח החיצון - שהיה מקומו בחצר המשכן.

ד. מזבח אדמה - שבזמן חנייתם היו ממלאים את חללו באדמה.

17. "אלה פקודי המשכן משכן עדות" מדוע נכפלה המילה משכן? (ל"ח, כ"א רש"י)

נאמר פעמיים משכן רמז למקדש שנתמשכן פעמיים בשני חורבנין מפני עוונות בני ישראל.

18. מה טמון בשם בצלאל? (ל"ח, כ"ב, רש"י)

בצלאל אמר למשה שמנהג העולם שקודם בונים בית ואח"כ שמים כלים בתוכו. ענה לו משה: בצל-אל היית? שבוודאי ה' ציוונו כך, ולכן עשה תחילה משכן ואח"כ כלים.

שאלות ותשובות על פסח

7. מדוע מתרגמים את "כל חמירא" לשפה מובנת? פד, יג
8. מה עושים במקרה שנמצא חמץ בפסח? פה, ד
9. מהי תערוכת חמץ, ומה דינה? פה, א-ב
10. מה דין שימוש בתרופות בפסח? פה, ג
11. אילו מאיסורי פסח חלים בערב פסח, וממתי? פד, יד; פה, ז-י
12. למי אסור לאכול מצה בערב פסח, ומדוע? פה, ה

1. מהי "מצת-מצווה", ומדוע היא נקראת כך? פה, יט
2. מתי והיכן בודקים את החמץ? פד, ג
3. במה בודקים, ומה מברכים על הבדיקה? פד, ה-ח
4. מה הם ביעור חמץ וביטול חמץ? פד, ה
5. מדוע מפזרים חמץ לפני הבדיקה, וממה יש להיזהר? א"ח תלב, יב-יג
6. מתי ואיך מבטלים את החמץ? פה, יג-יד

מצות שמורות רכות עבודת יד

בהשגחת הרב מחפוד למהדרין מן המהדרין

כ-6 מצות ב-1 ק"ג

ניתן להשיג בטל' 053-8234115 רחובות

ליטאי שאמר לי - אתה עושה עבירה, אתה מאכיל אנשים בלי נטילת ידיים. הלכתי לרב אלישיב ואמרתי - באמת מה אני עושה?

הוא אמר לי אתה לא בבעיה, אם הצלת יהודי אחד מ'כרת', זה שווה את כל המאמץ הזה.

שנה אחר כך שוב קינא השטן, הגיע אלי יהודי ספרדי ואמר - אתה מכשיל אותם. בשקית החומה ודאי הדבק הוא חמץ. עבר שם הרב שלום כהן ראש ישיבת פורת יוסף והוא ציטט לי פסוק "אומר לדבק טוב" אתה לא מכשיל אותם, הם אוכלים את המצות ולא את השקית.

הזה והתנפל עליו וחסף ממנו את השקית והתחיל לאכול את המצות. בהתחלה סבא היה בהלם, אבל אחר כך התעשת וחסף מה"כאפר" כמה שברי מצות. היום אנחנו אומרים מצה 'שמורה' אבל הוא הגיע עם מצה 'שבורה'.

ואז כשהכנסתי את שלוש מאות הקילו של המצות לדירה של שמעון מלמד, אמרתי - אולי בזכות אותן שלוש מצות שבורות של סבא שלי, אני מחלק היום מצות ברובע היהודי בירושלים לאחר שישים שנה שלא יכשלו ב'כרת'. השטן מאוד קינא במצווה הזו ושלח אלי אברך